

Creșterea semnificativă a salariilor din construcții pare inevitabilă în acest an

Niciodată presiunea pe creșterea salariilor în construcții nu pare să fi fost mai mare ca acum. Cererea de lucrători calificați este în creștere atât în țară, cât mai ales în țările europene care derulează ample programe de restructurare economică, cu fonduri generoase din partea UE.

Asta în condițiile în care salariile din țara noastră au fost puternic afectate de inflație.

Ca urmare, managerii din sector se așteaptă ca în acest an să fie noi creșteri ale prețurilor lucrărilor de construcții determinate și de scumpirea forței de muncă.

Salariul mediu lunar în sectorul construcțiilor a crescut anul trecut cu circa 6% ajungând la 3.311 lei net per salariat (echivalent a 4 euro/oră).

Cum rata anuală a inflației a depășit 8% în decembrie, potrivit INS, nu numai că salariile reale nu au crescut, dar chiar s-au diminuat.

De aceea, "creșterea salariilor este normală, atât timp cât crește inflația, iar noi vrem să păstrăm forța de muncă", spune Marian Petcu, președintele-director general al Recon S.A. Craiova, firmă de construcții cu peste 300 de angajați.

Este probabil, însă, că salariile nu vor crește într-un ritm alert, întrucât contractele în derulare nu permit o mărire a manoperei pe lucrare. "Dar un angajator care își dorește să mențină forța de muncă în țară și muncitorii să nu fie nevoiți să plece în afară, va fi obligat să crească salariile, astfel încât angajații să poată trăi", subliniază domnul Petcu.

Majorarea în continuare anul acesta a salariilor în construcții este inevitabilă.

"Cu siguranță că salariile vor mai crește din

cauza lipsei de forță de muncă specializată. La ora actuală în construcții găsim mai ales forță de muncă necalificată, muncitorii calificați au pretenții, iar salariile lor cresc automat", este de părere și Eugen Lăzărescu, director tehnic Lescaci Com SRL, Negrești-Oaș, județul Satu Mare, firmă cu peste 150 de angajați.

Aceeași situația este și în Moldova, la firma General Construct SRL Suceava care are peste 350 de angajați. Mihai Ropciuc, șef Serviciu Personal, consideră că principala cauză a acestor creșteri salariale este lipsa accentuată a lucrătorilor calificați.

Cu toate că managerii estimează pentru anul acesta noi creșteri ale salariilor, totuși nu pot estima până la ce nivel ar putea să crească. Nivelul depinde și de capacitatea autorităților contractante de a aloca bugete mai mari care să acopere scumpirea forței de muncă. În plus, va fi o concurență cu statele europene în atragere forței de muncă.

Guvernul din Germania, de exemplu, a anunțat în luna ianuarie a acestui an că vrea să aducă din străinătate 400.000 de angajați calificați pe an pentru a face față crizei de forță de muncă în sectoare cheie, care riscă să submineze redresarea economiei după pandemia de Covid-19.

Salariul minim brut pentru muncitorii din construcții este în Germania de 12,85 euro/oră pentru lucrătorii fără experiență (net de peste 7,8 euro) și la 15,7 euro/oră (net de circa 9,6 euro) pentru cei cu experiență.

În România, salariul minim brut în construcții a fost stabilit la 3.000 lei începând din 2019 și a rămas nemodificat de atunci. La actualul

curs de schimb valutar, acesta este echivalent cu 606 euro, adică 3,6 euro pe oră (pentru un program de 168 ore lunar).

Anul trecut salariul mediu brut lunar în construcții a fost de 4.400 lei, adică 894 euro la cursul mediu din 2021. Pe oră înseamnă puțin peste 5,3 euro.

Astfel, salariile din străinătate devin mai atrăgătoare pentru muncitorii români ale căror venituri reale au scăzut din cauza inflației.

Cum BNR a estimat pentru anul curent o rată anuală a inflației de 9,6% în luna decembrie 2022, pentru a menține puterea de cumpărare salariul mediu brut lunar ar trebui să ajungă 4.823 lei. Beneficiind de facilitățile fiscale pentru angajații din construcții, salariul mediu net ar fi de 3.628 lei.

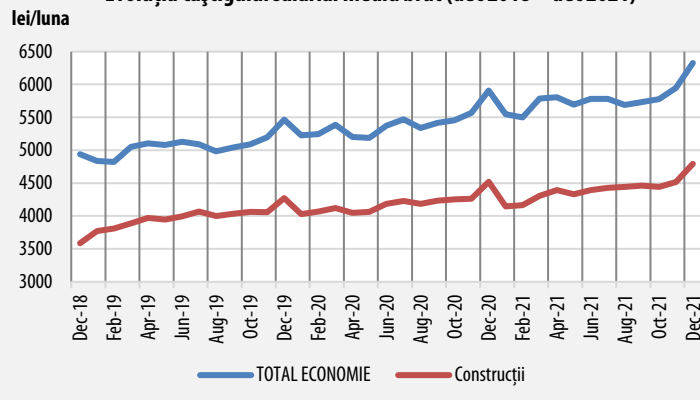
Numărul de angajați - criteriu în evaluarea firmelor de construcții

Problema lipsei de forță de muncă și, mai ales, de lucrători calificați a crescut importanța numărului de angajați în evaluarea firmelor de construcții.

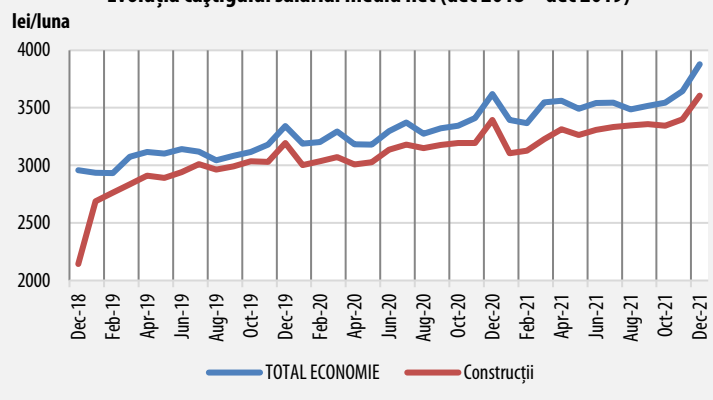
Dar nu neapărat numărul de angajați ar trebui să fie un criteriu, consideră Eugen Lăzărescu, ci numărul de angajați specializați: "La momentul certificării poți să ai o grămadă de angajați necalificați pe care a doua zi după certificare poți să-i dai în șomaj. Și atunci numărul de angajați n-ar mai fi un criteriu real. Sigur că ar fi bine să existe un criteriu în care să fie vorba de specialiști".

În cadrul procedurilor de achiziții publice constructorii se confruntă cu firme care "au seidiu, au 4-5 persoane angajate, vin cu susținere

Evoluția câștigului salarial mediu brut (dec 2018 – dec 2021)

Evoluția câștigului salarial mediu net (dec 2018 – dec 2019)

Forța de muncă

tehnică sau cu asociați care să îi susțină”, dar care nu au capacitate de lucru să realizeze proiectele licitate.

Marian Petcu, directorul general Recon Craiova, este de părere că numărul de muncitori ar trebui să fie un criteriu în certificarea firmelor de construcții.

În plus, domnul Petcu atrage atenția că și definierea întreprinderilor mici și mijlocii ar trebui revizuită: ”Sunt două criterii în definirea I.M.M.-urilor: cifra de afaceri și numărul de angajați, limitat la sub 250. Însă ar trebui mărit acest număr de angajați fiindcă, în condițiile actuale, cifra de afaceri nu se poate realiza și trebuie să folosim un număr mult mai mare de angajați. Întreprinderile mijlocii, care să aibă până în 300-350 de angajați, ar putea beneficia de anumite ajutoare, cum ar fi cele pentru montarea panourilor fotovoltaice, pentru energia electrică – și acestea trebuie să-și păstreze forța de muncă”.

Alături de cifra de afaceri și numărul de angajați ar trebui să fie un criteriu de certificare a firmelor de construcții, admite domnul Ropciuc. El este de părere că în funcție de acestea ar trebui să fie permis accesul firmelor la licitațiile pentru marile lucrările publice.

Constructorii pot economisi până la 50% din cheltuiala cu salariații care beneficiază de protecție socială

Pe măsură ce crește importanța numărului de angajați, iar firmele se confruntă cu presiune din ce în ce mai mare pe creșterea salariilor, măsurile de protecție socială devin tot mai necesare în sectorul construcțiilor.

Potrivit legii, beneficiarii au obligația să vireze Casei Sociale a Constructorilor o cotă de 0,5% din valoarea devizului de construcții. Această cheltuială este eligibilă la finanțarea din fondurile europene a proiectelor de investiții.

Cota virată de beneficiari, alături de contribuțiile firmelor membre și ale salariaților formează un fond din care sunt plătite indemnizații angajaților pe perioada în care nu își pot desfășura activitatea din cauza vremii nefavorabile sau a stărilor de urgență/alertă.

Astfel, firmele de construcții pot economisi până la 50% din cheltuiala cu salariații care beneficiază de protecție socială.

Cu toate că este specializată în construcții hidrotehnice, finanțate de la buget, firma Lescaci Com SRL, Negrești-Oaș, încă nu a beneficiat de facilitățile acordate prin Casa Socială a Constructorilor.

Cel puțin în ultimii 4-5 ani, firma are cele mai mari venituri în septembrie, octombrie, noiembrie când se fac plățile de la buget. ”Vara lucrăm «cu frâna de mână trasă» și suportăm noi din buzunar bugetul lucrării, pentru ca în perioada rece să primim banii pe care i-am încasat datorită alocațiilor bugetare”, spune Eugen Lăzărescu.

Ca urmare, precizează domnul Lăzărescu, ”în ultimii ani, angajații au lucrat până la 15 decembrie și, practic, avem luna decembrie acoperită și începem undeva în februarie. Iar în luna ianuarie trimitem angajații în concediu de odihnă. În luna ianuarie personalul necalificat îl trimitem în concediu fără plată sau în șomaj, depinde de dorința fiecăruia. Dar cei mai mulți dintre ei aleg să stea în ianuarie în concediu fără plată, iar noi îi chemăm în februarie din nou la lucru, când reîncepem lucrările”.

Când temperaturile scăzute nu permit

continuarea lucrărilor, firma General Construct din Suceava disponibilizează un număr redus de muncitori. Aceștia intră în șomaj și sunt reluați la lucru imediat ce vremea o permite, spune domnul Mihai Ropciuc.

În ceea ce privește reducerea activității pe timp de iarnă, managerul Recon Craiova spune: ”Ne străduim să asigurăm angajaților condiții de muncă, îi trimitem în concedii de odihnă pe anul în curs sau în anul precedent astfel încât să nu fie nevoie de mai mult de o săptămână de concediu fără plată, asta doar în situația în care nu se poate lucra.”

Noi temeri au apărut anul acesta

Dacă anul trecut constructorii s-au confruntat cu actualizarea cu întârziere și insuficientă a valorii contractelor cu prețul materialelor de construcții, anul acesta deja au apărut noi probleme. Constructorii se tem că inflația va diminua puterea de cumpărare făcând salariile insuficiente pentru un trai decent și, implicit, va determina plecarea muncitorilor la muncă, în străinătate. Se pare că vor fi multe contracte în proiecte cu finanțare din fonduri europene și în programe guvernamentale de dezvoltare, dar va fi insuficientă puterea firmelor locale de a realiza aceste proiecte.

Marian Petcu spune: ”Toată lumea are probleme legate de forța de muncă specializată. După cum știți, școlarizarea de specialitate a încetat de mult pentru că s-au dezvoltat alte domenii de activitate economică, cum ar fi serviciile. A scăzut populația tânără iar condițiile de integrare a tinerilor nu au dat rezultatele scontate. Ne confruntăm aici, în zonă, cu o lipsă a electricienilor în construcții, de exemplu. Ei se orientează către companii mari, unde se câștigă mai bine.

De asemenea, se simte lipsa unei verigi între muncitori și ingineri, cea care supraveghea și organiza munca. Această verigă avea o anumită formare și o anumită educație și experiență – ei proveneau din muncitori, avansau treptat și aveau o relație directă cu muncitorii din echipe. Acum această muncă este preluată de ingineri care reprezintă o resursă mult mai scumpă și unora nu sunt familiarizați cu contactul direct cu echipele.”

Lipsa forței de muncă și creșterea cheltuielilor salariale sunt printre cele mai mari temeri ale managerilor din construcții privind activitatea din acest an.

”Dacă anul trecut actualizarea a venit destul de târziu, anul acesta bugetele există, începem să facem planuri, dar nu avem forță de muncă specializată”, spune Eugen Lăzărescu, director tehnic Lescaci Com SRL, Negrești-Oaș, județul Satu Mare. ■